КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС
ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС
2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	**Рівень вищої освіти**	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	**Рік навчання**	2-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	**Вид дисципліни**	вибіркова

Викладач:
Молинь Валентина Дмитрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін

тел. + 380682265428, valentynamolyn@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття та консультації з викладачем у стінах інституту відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою.

АНОТАЦІЯ

У процесі вивчення вибіркової дисципліни «Декоративний розпис» за навчальним планом підготовки бакалаврів у Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ студенти мають змогу поглибити й розширити здобуті теоретичні знання за освітньою програмою «Декоративне мистецтво» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Зосереджено увагу на удосконалення спеціальних фахових компетентностей.

Дисципліна безпосередньо націлена на формування авторської ідеї з вираженням індивідуальної образно-пластичної мови та підготовку студентів до виконання декоративного розпису в заданому жанрі і на різних основах.

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вибіркової дисципліни «Декоративний розпис» з циклу професійної підготовки – пізнання та розуміння естетики декоративного розпису, характерних особливостей створення розпису різними засобами, прийомами та матеріалами, формування компетентності, зокрема творчо-експериментальної діяльності з практичного виконання декоративних композицій. Метою дисципліни є удосконалення практичних вмінь, через пошук нових ідей та їх реалізацію в практичній діяльності, методи проведення експериментів у пошуках нових проектів і їх виконання в матеріалі, формування системного бачення розвитку художнього декоративного малювання в сучасних реаліях.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в естетичному вихованні студентів, ознайомленні з творчим доробком провідних митців України, організації процесу виконання студентами практичної складової, використовуючи аналіз фактологічного матеріалу та застосовуючи діапазон технологічних експериментів.

ФОРМАТ КУРСУ

Стандартний очний курс з елементами комбінованого навчання (дистанційної роботи у програмі Viber). Теми завдань розкриваються шляхом практичних занять. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення технології та матеріалознавства, композиції, проектування, художньої майстерності, рисунку та живопису.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення вибіркової дисципліни «Декоративний розпис» з циклу професійної підготовки забезпечить здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі декоративного мистецтва під час практичної діяльності.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому

творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів ЄКТС – 13 кредитів ЄКТС

Загальний обсяг годин – 390 годин

Кількість годин аудиторних навчальних занять – 218 годин.

Види занять: лекційні заняття – 4 години,

практичні заняття – 214 годин.

Самостійна робота студентів – 172 години.

Форма підсумкового контролю – перегляд

Семестр 3 – 6 год / тиждень; **с**еместр 4 – 8 год / тиждень

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У процесі викладання лекційного курсу використовуються такі технічні засоби навчання: комп'ютер, проектор. Для виконання практичних завдань необхідні такі інструменти та приладдя: олівці, папір, пензлі, художні фарби, основи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика програми міститься у набутті студентами практичних компетентностей.

Правила викладача. Вітається власна думка та креативність студента, аргументоване відстоювання позиції й толерантне відношення до колег.

Політика відвідування. Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються.

Академічна доброчесність. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html

https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/

КАЛЕНДАРНО -ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
III СЕМЕСТР

Модуль 1. Розпис як один з видів декоративного мистецтва. Основи декоративного розпису. Декоративний розпис в практиках сучасного декоративного мистецтва.

(2 год. лекційних + 88 год. практичних + 90 год. самостійної роботи)

Змістовий модуль 1. Декоративна композиція за мотивами орнаментики народного мистецтва певного етнографічного регіону.

Тема 1. Розпис як один з видів декоративного мистецтва. Художній образ у творах декоративного мистецтва. Основи декоративного розпису: лінія, площина, ритм, колір. Настінний розпис. Традиційні елементи і мотиви розписів. Орнаментальні композиції. Петриківський розпис. Самчиківський розпис. Косівська мальована кераміка. Писанковий розпис.

1 тиждень: (2 год. лекція, 4 год. аудиторних практичних + 10 год. самостійної роботи).

Тема 2. Декоративний розпис в практиках сучасного декоративного мистецтва. Створення авторського задуму декоративного розпису Аналіз зразків. Варіативне ескізування декоративних композицій за обраним джерелом.

2-8 тиждень: (42 год. аудиторних практичних +40 год. самостійної роботи).

Змістовий модуль 2. Декоративний натюрморт. Створення на основі натурної постановки натюрморту декоративних живописних інтерпретацій.

Тема 3. Варіативне ескізування. Вирішення авторського задуму декоративного натюрморту. Апробація авторських технік.

9-15 тиждень: (42 год. аудиторних практичних +40 год. самостійної роботи).

IV СЕМЕСТР

Модуль 2. Декоративні композиції в жанрових різновидах.

(2 год. лекційних + 126 год. практичних + 82 год. самостійної роботи)

Змістовий модуль 3. Декоративна композиція в жанрі пейзажу. Стилізація пейзажного мотиву.

Тема 4. Сутність і значення методу стилізації. Прийоми стилізації. Аналіз зразків.

1 тиждень: (2 год. лекція, 6 год. аудиторних практичних + 4 год. самостійної роботи).

Тема 5. Створення композицій зі стилізації пейзажу. Варіативне ескізування. Вирішення декоративного пейзажу в кольорі.

2-6 тиждень: (40 год. аудиторних практичних + 28 год. самостійної роботи).

Змістовий модуль 4. Декоративна композиція в жанрі архітектурного пейзажу.

Тема 6. Створення композицій зі стилізації архітектурного пейзажу. Варіативне ескізування. Стилізація архітектури. Пошуки стилістично-колористичних варіантів вираження.

7-11 тиждень: (40 год. аудиторних практичних + 28 год. самостійної роботи)

Змістовий модуль 5. Декоративна композиція в жанрі портрету. Автопортрет.

Тема 7. Створення композицій зі стилізації автопортретів. Варіативне ескізування. Пошуки стилістично-колористичних варіантів вираження декоративних композицій в жанрі портрету.

12-16 тиждень: (40 год. аудиторних практичних + 28 год. самостійної роботи)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ЗНАНЬ

Методи навчання: проблемно-пошуковий, практичний.

Форми поточного контролю: перегляд

Форми підсумкового контролю: екзаменаційний перегляд

Поточний контроль за виконанням всіх складових здійснюється згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий контроль – перегляд-екзамен виконаних в матеріалі декоративних розписів.

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (40) +ЗМ2(40)) та підсумкового контролю (20), отже 2х40+20=100;

(ЗМ3 (30) +ЗМ4(30) +ЗМ5(30)) та підсумкового контролю (10), отже 3х30+10=100.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
3	Модуль 1				
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
	40	40		20	100
4	Модуль 2				
	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5		
	30	30	30	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<table>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Оцінка ECTS</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</td><td>для заліку</td></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="6">зараховано</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>60-63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо

творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F**— за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992.
2. Асєєв Ю.С. Джерела Мистецтво Київської Русі. Нариси з історії українського мистецтва. Київ: Мистецтво, 1980.
3. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник / За заг. ред. Запаско Я.П. У 2 т. Львів: Афіша, 2000.
4. Івашків Г. Декор української народної кераміки XVI – першої половини XX століть. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2007.
5. Жоголь Л.Є. Декоративне мистецтво в інтер'єрі житла. Київ: Будівельник, 1973.
6. Зайцева В. І. Практика композиції6 навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Київ, 2021. 116 с.
7.Золотухін Ю.В. Принцип стилізації зображувального об'єкта // Вісник ХДАДМ. 2006. № 8. С.61-76.
8.Кара-Васильєва Т.В., Чегусова З.А. Декоративне мистецтво України XX століття. У пошуках «великого стилю». Київ: Либідь, 2005.
9.Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: навчальний посібник. Київ: Знання-Прес, 2006.
10.Коваль О. Стилізація пейзажу в українському мистецтві. Київ. 2018. 31с.
11.Кристопчук М. Синтез технік монументального мистецтва в храмовій архітектурі. Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 2002.
12.Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ: ЛК Мейкер, 2001.
13.Марія Приймаченко. Альбом / Автор-упорядник Велігоцька Н. Київ: Мистецтво, 1989.
14.Махмутова А. Досвід опрацювання самчиківського розпису в підготовці вчителів мистецтва // Мистецтво та освіта. 2022. № 1-2 (103-104). С.63-69.
15.Мозаїки і фрески Софії Київської. Альбом / Автор-упорядник Тоцька І. Київ: Мистецтво, 1980.

16.Овсійчук В., Крвавич Д. Оповідь про ікону. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000.

17. Орел Л. Мальоване дерево. Наївний живопис українського села. Київ: Родовід, 2003.

18. Основи декоративного розпису [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліогр. покажч./ Волин. нац. ун-т.ім. Лесі Українки, бібліотека. Уклад. Л.Дейнека.

19.Павло Ковжун. Творча спадщина художника: матеріали, бібліографічний довідник / Упорядники Яців Р., Мельник І. Львів, 2010.

20. Пажимський О. Декоративний розпис Старокостянтинівщини.. Стінопис, кальовки.// народне мистецтво. 2005. № 4. С.12-14.

21.Параска Хома. Альбом / Автор-упорядник Качкан В.А. К.: Мистецтво, 1983.

22.Петриківські розписи. Альбом / Автор-упорядник Глухенька Н. К.: Мистецтво, 1973.

23. Раковський В,Г., Олійник Л.Г. Самчиківський народний розпис – перлина українського народного мистецтва: навч.-метод. Посібник. Самчики, 2017.

24. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ: редакція вісника «Ант», 2009.

27.Соломченко О.Г. Народні таланти Прикарпаття. Київ: Мистецтво, 1969.

28.Соломченко О.Г. Писанки Українських Карпат. Ужгород, 2002.

29.Софія Київська. Альбом / Автор-упорядник Логвин Г.Н. Київ: Мистецтво, 1971.

30. Стан Т. С. Майстри декоративно-прикладного мистецтва Хмельниччини: фотоальбом. Хмельницький, 2006.

31.Степовик Д. Історія української ікони. Київ: Либідь, 1996.

32. Степовик Д. Скарби України. Київ, 1990.

33.Сучасне українське народне мистецтво. Альбом / Автор-упорядник Велігоцька Н. Київ: Мистецтво, 1976.

34.Українська ікона XIV-XVIII століть. Альбом / Автори-упорядники Откович В.П., Пилипюк В.В. Львів: Світло й тінь, 1999.

35.Українське народне малярство XIII-XVIII століть: Світ очима народних митців. Альбом / Автори-упорядники Свєнціцька В.І., Откович В.П. Київ: Мистецтво, 1991.
36.Українські писанки. Альбом / Автор-упорядник Біняшевський Е. Київ, 1968.
37. Хміль М. Структура і стилізація пейзажного мотиву в українському образотворчому мистецтві. Київ, 2017. 63 с.
38.Шухевич В.О. Гуцульщина. Репринтне видання. Верховина, 1997.

ВИКЛАДАЧ:

Молинь Валентина Дмитрівна, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін КДІДМ, кандидат мистецтвознавства.

Доповідач наукових конференцій, авторка наукових публікацій. Навчалася на відділі художньої кераміки у Косівському технікумі народних художніх промислів ім. В.Касіяна, згодом закінчила Українську академію мистецтва у Києві (нині – НАОМА). Працює над дослідженням народного мистецтва Гуцульщини та творчості сучасних митців Прикарпаття.